

Kohtuasi C-165/08

Euroopa Ühenduste Komisjon

versus

Poola Vabariik

Geneetiliselt muundatud organismid – Seemned – Turuleviimise keeld –
Siseriiklikusse sordikataloogi kandmise keeld – Direktiivid 2001/18/EÜ ja
2002/53/EÜ – Tuginemine eetilistele ja usulistele motiividele – Tõendamiskoormis

Euroopa Kohtu otsus (teine koda), 16. juuli 2009 I - 6846

Kohtuotsuse kokkuvõte

1. Liikmesriigi kohustuste rikkumise hagi – Vaidluse – Hagiavaldus
(EÜ artikkel 226)
2. Keskkond – Geneetiliselt muundatud organismide tahtlik keskkonda viimine –
Direktiiv 2001/18 – Ühine põllumajandustaimesortide kataloog – Direktiiv 2002/53
(Euroopa Parlamendi ja nõukogu direktiiv 2001/18, artiklid 22 ja 23; nõukogu
direktiiv 2002/53, artikli 4 lõige 4, artikli 16 lõiked 1 ja 2 ning artikkel 17)

I - 6843

1. EÜ artikli 226 alusel esitatud hagi tuleb etteheited esitada terviklikult ja täpselt, et liikmesriik ja Euroopa Kohus saaksid täpselt aru ühenduse õiguse väidetava rikkumise ulatusest, mis on vajalik tingimus selleks, et nimetatud riik saaks tõhusalt esitada oma vastuväited ja et Euroopa Kohus saaks väidetud rikkumise olemasolu hinnata.

See nõue ei ole täidetud, kui komisjon esitab täpsed argumendid vaid teatavate artiklite osas ning järeldab, et vaidlusalused siseriiklikud sätted ei ole kooskõlas kõnealuses direktiivis, täpsemalt selle eespool nimetatud artiklites sätestatud vaba ringluse süsteemiga. Järelikult on hagi vastuvõetav ainult niivõrd, kui see puudutab nimetatud artiklite väidetavat rikkumist, mitte aga osas, milles väidetakse, et rikutud on direktiivi tervikuna.

(vt punktid 43, 46, 48)

2. Liikmesriik, kes keelab geneetiliselt muundatud taimesortide seemnete vaba ringluse ning geneetiliselt muundatud taimesortide kandmise oma taimesortide siseriiklikusse kataloogi, rikub kohustusi, mis tulenevad direktiivi 2001/18 (geneetiliselt muundatud organismide tahtliku keskkonda viimise kohta ja direktiivi 90/220 kehtetuks

tunnistamise kohta) artiklitest 22 ja 23 ning direktiivi 2002/53 (ühise põllumajandus- taimesortide kataloogi kohta) artikli 4 lõikest 4 ja artiklist 16.

Mis puudutab direktiivi 2001/18, siis kohustavad selle artiklid 22 ja 23 liikmesriike mitte keelama, piirama ega takistama käesoleva direktiivi nõuetele vastavate geneetiliselt muundatud organismide (GMO) toodetena või toodete koostises turuleviimist, välja arvatud artiklis 23 sätestatud täpsetel tingimustel ette nähtud võimalus võtta seal toodud kaitsemeetmeid. Selline siseriiklik ühepoolne üldine GMO-de seemnete turustamise keeld rikub ilmselgelt nimetatud artiklite 22 ja 23 sätteid.

Selline üldine keeld rikub samuti direktiivi 2002/53 artikli 16 lõiget 1, mis kohustab liikmesriike mitte kohaldama selle direktiivi kohaselt heaks kiidetud sortide seemnete suhtes mingeid sordiga seotud turustuskiitsendusi, välja arvatud sama artikli lõikes 2 ette nähtud erandid, mis ei ole käesolevas asjas kohaldatavad. Seejuures on selge, et teatud hulk sorte, mis on heaks kiidetud selle direktiivi kohaselt ja mis on kantud direktiivi artiklis 17 nimetatud ühisesse kataloogi, on geneetiliselt muundatud sordid.

Pealegi tuleneb eelkõige direktiivi 2002/53 artikli 4 lõikest 4, et geneetiliselt muundatud sortide kandmine siseriiklikusse kataloogi ei kuulu sellise üldise keelumeetme alla. Artikli 4 lõikest 4 tuleneb nimelt, et võimalik keeld kanda sort sellesse kataloogi üksnes põhjusel, et see sort on geneetiliselt muundatud, on õigustatud üksnes siis, kui ei ole võetud kõiki vajalikke meetmeid vältimaks ohtu

inimeste tervisele, millega ei ole tegu eelkõige siis, kui sort on direktiivi 2001/18 sätete kohaselt heaks kiidetud.

(vt punktid 61–64, resolutsiooni punkt 1)